

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, Fôia, candn concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatôria.

GAZET'A

TRANSILVANIEI.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

Dela diet'a din Clusiu.

Cuventulu Esc. Sale Domnului comisariu regescu conte Lud. Folliot Crenneville rostitu la deschiderea dietei in 20 Nov. a. c.

„Onorabila Dieta! Luarea din nou in desbatere a articolului I de lege din 1848 sonatoru despre uniunea Ungariei si a Transilvaniei, in conformitate cu referintiele si improgrejurarile de acum ale timpului, cá obiectu pe care Mai. S'a ces. reg. apost. a binevoitu a'lu propune acestei diete, este pentru Transilvania, ba tocma si pentru intrég'a monarchia, o cestiune de cea mai mare importantia.

Deslegarea acestei cestiuni cu rezultatu fericitu se póte ajunge prin o desbatere matora, scutita de patima si insocita de simtiemente paciutoare. Pe popórale Transilvaniei, care de atatea vécuri au vietniutu sub acelasu ceru si sub acelasu domnitoru, luandu parte la suferintie si la bucurii, sacrificandu'si de atatea ori in pointi-legere si eroicesce averea si sangele, — prin fratiésô'a invoire esita din nou la vietia le veti uni earasi in acea nesuintia comuna, pentrucá prosperitatea acestei tieri frumóse se fia naintata. Acestea simtiemente sunt pétr'a oea dinteiu fundamentala, care se arunca la deslegarea cestiunii propuse la acésta dieta, cestiune, care vine in legaminte strinsa cu vietia constitutiunala a imperiului, cu consolidarea si prosperarea aceluia, eara la miliónele popóraloru imperiului voru destepta bucuria si recunoscintia.

Ochii totororu locuitorilor monarchiei sunt atientati spre acésta dieta — aici spre Resaritu. — Dea cerulu cá si astadata se petrudia de aici cea dinteia radia de lumina intocma precum strabatu radiale sórelui glorificatôre preste totu si desteptatôre la vietia prin caldur'a lor, pentrucá se incaldiésca sementia binecuventarii si a prosperitatii aruncata de Maiestatea S'a Domnitorulu si se o aduca la infflorire pentru fericirea popóraloru sale.

Calea e deschisa; se pasiésca pe aceea fiacare petrunsu de omagiu catra Mai. S'a, de iubire catra patria si de inoedere imprumuta. Primésca On. Dieta salutarea mea patriotica si descoperirea acelei dorintie sincere, cá rezultatu consultatiunilor dietei deschise acum in numele Maiestatea S'ale c. r. apost. prin mine se consune cu scopulu parintescu alu Mai. S'ale, cu prosperitatea patriei si a popóraloru.“ —

— Adunarea si publiculu primira acésta cuventare cu vivate (éljen si hoch) sgomotóse, eara Esc. S'a hr. Franciscu Kemény respunse comisariulu regescu asié:

„Escelentissime s. c. l. — Staturile si ordinele Transilvaniei se infaciosiara la porunc'a Mai. S'ale regelui nostru in acésta sala a tierii (?) ascultandu de prea nalt'a dispusetiune regésca cu reverintia omagiala si cu prometia atatu mai mare, cu catu din gratiosulu rescriptu conchiamatoru, avura norocire cá se afle mai dinainte, ca de obiectu alu consultatiunii loru s'a defiptu o cestiune, a carei deslegare o asteptara in cursu de mai multi ani cu mare dorintia, pentruca aceea si tienuse patri'a nostra timpu indelungatu intr'o incordatiune de compatimitu. Este unu simtiu odichnitoru pentru noi, cumca din preagratiósele dispusetiuni vedemu din nou inseninandu diorile vietii nóstre constitutiunale, ale carei radie ne magulescu totuodata cu acea sperantia sigura, ca iubita nostra patria preste pucinu se va reasiedia in deplin'a posesiune a drepturiloru sale constitutiunale.

Binevoiesce Escelenti'a Ta a nainta la Maiestatea S'a regele nostru simtiemente de multiamita ale Staturiloru si Ordinelloru asigurandu 'lu de neclati'a nóstra credintia. Provedinti'a cerésca se dè Mai. S'ale regelui nostru domnia, indelunga si fericita, pentrucá sub gubernulu seu parintescu miliónele de popóra, pe care provedinti'a le-a dispuu sub regimulu seu, eara intre acelea si iubita nóstra patria, se fia odichnitate, fericite.

Escelentia Ta domnule Comisariu regescu, nu me pociu retiené cá se nu descoperiu bucuri'a Staturiloru si a Ordinelloru, cumca Mai. S'a domnitorulu nostru a binevoitu a numi de personalulu seu la acésta dieta pe Esc. Ta, pe acelu barbatu, pe ale carui inalte virtuti avemu norocire ale oúnóse, carele ascultandu de vocea sufletulu seu celui nobilu sub bland'a sa gubernare, s'a silitu a usiora cu tóta ocasiunea sarcinelle patriei.

Noi credemu siguru, ca Esc. Ta vei binevoi a nainta la Mai. S'a dreptele si legalele dorintie ale Staturiloru si Ordinelloru si prin poterósa'ti midiolócire a le scóte la rezultatulu doritu.

Primesce Escelenti'a S'a ferbintea stima a Staturiloru si Ordinelloru.“

Dupa acésta cuventare Esc. S'a dn. Comisariu regescu parasi sal'a intre vivate resunatóre.

— Foile publice au si inceputu a face comentarie la cuventarile rostite cu ocasiunea dietei de acum; la unu punctu inse credemu ca se voru invoi tóte. Cuventarea comisariulu regescu pune totu accentulu pe nemarginita importantia a cestiunii numite unu ne, ci nu cumpanesce nici la o parte, precum latiseru unii faim'a. Nici cuventarea susu reproducu a presiedintelu dietei n'are vreo colóre pronunziata.

Dn. hr. Franc. Kemény inse a tienutu in aceea di din 20 Nov. o alta cuventare catra corpulu legislativu adunatu in sala mai nainte de chiamarea indatinata a comisariulu regescu. In acea cuventare dn. presiedinte dupa o deductiune istorica ce se incepe cu an. 1791 si viue pana la 1848 se pronuncia curatu, ca uniunea cu Ungari'a trebui se se faca cu atatu mai virtosu, ca Transilvania lipsita acum si de cele patru tienuturi a remasu multu mai mica decatú cá se mai póta sta de sine, autonóma, precum si ca omogenestatea natiuniloru din ambele tieri, apoi si legile fundamentale aru presupune firesce incopcierea mai strinsa a ambelloru tieri. Dupa acestea oratorulu trece la cei 17 ani din urma, unde intre altele mostra si pe acea partita mare, ce cautà unire mai strinsa afara de hotarale Corónei unguresci (?) Catra finea oratiunii dn. presied. observa, ca cestiunea uniunii este intocma asié importanta, precum a fostu odinóra cestiunea Diplomei leopoldine (1692) si a sanctiunii pragmatice (1722 et 1744), intru atata, catu Esc. sa crede, ca dela fericita deslegare a acestei cestiuni depinde viitorulu patriei nóstre. De aceea presiedintele provóca si róga pe patrioti cu totuadinsulu, cá lasandu la o parte orice patima, ura, urgia si prejudetie, se se apuce (precum si trebue) de consultare cu sange rece, cu tóta seriozitatea si cu reciproc'a incredere, pentrucá asié se ajungemu a scapa si prin acésta de atatea provisorii, care sunt ruin'a fericirii publice si private a totororu claselloru de locuitori. —

— Este bine, cá tier'a intréga si tóte clasele de locuitori si fiacare natiune se'si insemne si intiparésca in memoria susu citatele cuvente greu cumpanitóre ale batranulu presiedinte; noua celu pucinu ne vine a crede, ca generatiunea viitóre inca va mai avé trebuintia mare de a se provoca la cuventele baronulu Fran-

oiscu Kemény rostite in 1865 Noembre 20 pe la 10 óre dimineti'a.

Respunsulu caruntulu protonotariu Emericu Gálfalvi datu presiedintelu este tienutu in spiritulu pacii si alu impaciuiri natiuniloru.

— Conferintie preliminaru Decursulu ulterioru ala lucruriloru dietale este, ca in 24 Nov. se tienù o conferintia premergatória sub presidiulu c. Nic. Thoroczkai, in care se luà inainte operatulu comisiunii verificatôrie. Br. Gabr. Kemény referésca, cumca tóte acreditivelle si protocólele de alegere, cu exceptiune de cele ale districtulu Fagarasiu si ale comitatulu Cuculiulu sunt bune facute si in ordine —; ér' in comit. Cuculiulu se redicara unele pedee in contra alegerii dep. Lud. Szilágyi, care inse fura numai personale si fara temeiu; ér' in districtulu Fagarasiulu in cerculu de alegere alu Siarcai si se afia redicatu protestu din partea lui Benedek (a unui magiaru in districtulu Fagarasiu!) in numele la vro 458 de romani in contra nelegalitatii alegerii deputatulu M. din mai multe puncte, pentru care se si propune, cá se se faca o cercetare! cu deameruntulu si numai dupa aceea se se decida obiectulu acest'a definitivu, ér' pana atunci dep. M. se-si esercése dreptulu de deputatu. Asemené in contra lui Domokos László din Bereczk pasiesce preotulu rom. cat. Buzás Mihály afirmandu, ca s'ar fi scrisu intre alegatori vro 50 de romani cu tóte, ca numai 9 au censulu de 8 fl. v. a. (mirare, ca nu s'a protestatu si in contra acestoru 9!). Ér' in contra alegerii dep. din Hunedóra (orasiu) Dr. Petcu, redicatu c. Toldi Horváth L. piedeca, ca elu n'ar' fi neci alegatoriu, pentru aceea nu póte fi alesu. Comisiunea opinésca, cá se se provóce advocatulu Petcu, cá séu se-si dovedésca dreptulu de alegere dupa art XI din 1791 séu dreptulu de alegatoriu cu censu de 8 fl. — Hatiegulu inca n'a alesu. In Cuculiu, in Orastia si in Sighisóra inca lipsesce cate unu deputatu, ér' cont. Teleki provóca pe dep., cari nu si au datu credentialele se si le dè la presiedinte, care se incunoscientiese staturiloru, ca verificatiile sunt gata si siedinti'a dietei se póte prenunoiá. Cu acestea se si fini preconferintia. — E mirare, ca despre sporirea nemesiloru magiari nu se facù vorba, inse cine a reclamatu? — Apoi boierii din Fagarasiu cerculu Sarcai ar trebui luati in cura natiunala mai seriósca, ca e rusine pentru tóta intielegintintia de acolo, ca n'a potutu neci in er'a natiunala de 4 ani a atrage animile fiacarui romanu, cá celu pucinu se fia romani buni in timpuri decidetorie! —

A II-a siedintia publica din 25 Nov.

Presiedintele: Inainte de tóte se va ceti protocolulu siedintiei trecute (Schiling cetesoc protocolulu I-ei siedintia in limb'a magiara.

Martinu Fejér (dep. scaunulu Ariessulu) observésca, ca ar' fi cu cale a se pune si causele la protocolu, pentru cari absentésca cei escusati.

Presiedintele dice, ca se póte pomeni la protocolu, ca parte din caus'a sanetatiei, parte din alte improgrejurari oficiali n'au potutu veni.

Fejér M.: póte ca se voru aflá si de aceea, cari din alte cause remanu afara.

Presiedintele: acei domni, cari si au insinuatu absentia departata, si-au adusu si causele susu pomenite.

Fejér M. dice, ca acestea s'ar poté pe scurtu insemná la protocolu, cu tóte ca diet'a are de-a decide aci.

Presiedintele dice, ca mai tardiu i va luá la protocolu pe toti, cati s'au mai insinuatu, ca nu potú fi de facia, si propune cetirea protocolulu in testulu germanu prin P. Istvánfy si pe celu romanu prin Nicolau Vladu, ambi oficiali

dela tabl'a regia; apoi pune intrebarea, ca mai are oineva a face vre-o observatiune la protocolulu cetitu? — Nimene nu s'a sculat, si asia s'a legalisatu.

C. Dominicu Teleki, regalistu, r'oga pe presedintele ca se puna la cale, ca atatu protocolele catu si diurnele stenografice se le pota capata la mana catu mai curundu, si presedintele apromite cele de lipsa la ac'est'a.

Br. Ludovicu Josika propune, ca s'ar pota lua inainte operatulu comisiunii verificatorie, si referintele br. Gabr. Kemény reportesa intocma, dupa cum veduram in conferinti'a premergatoria, si in fine presedintele intr'eba, ca mai face cineva vre-o observatiune in privinti'a lui Ludov. Szilágyi? Strigari generali: propunerea comisiunii o primimu in intrég'a ei estensiune.

Presedintele: in tote punctele benevoiti a o primi? Strigari generale, ca in tote punctele.

Presedintele enuncia: „Spectabilele staturi si ordine primescu dara reportulu comisiunii verificatorie in tote estinderea lui.“

Escelsulu r. guberniu mi-a predatu representatiunile privitorie la alegerile de deputati din scaunulu Mediasului si orasiulu Hatiegu si pre acestea si pe cele ce voru sosi mai tardin le voui strapune comisiunii spre a le cerceta (se primesce cu unanimitate!).

C. Dominicu Teleki dupace si arata multamirea cu procedera si punctulu de manecare alu comisiunii verificatorie adauge: mi ieau v'oa a recomandá numai aceea, ca dupace comisiunea verificatoria postesco, ca se se ordonese cercetare deosebitu pentru unu casu (pentru cercetarea alegerii dep. M. din cerculu de susu alu Fagarasiului) se se c'era dela r. guberniu ordonarea cercetarii (se primesce!); si deputatii se fia avisati a-si dá credentialele deaci incolo deadreptulu la comisiunea verificatoria (se primesce!).

Presedintele incredintiasa pe staturi si ordine, ca va mediuloci tramitarea comisiunii la Fagarasiu dela r. guberniu si apoi adauge: fiinduca nu se mai afla alte obiecte pentru siedinti'a de astadi, cu acestea o inchidu si la ordinea dilei pentru siedinti'a viitoria propunu rescriptulu pré inaltu regesou, pe care l'am tiparitu si adi l'am si impartitu intre s. staturi si ordine.

Binevoiti, spectabile staturi si ordini, a me inscienti'a indata ce veti fi finitu consultarile premergatorie si eu indatasi voui face cunoscuta tienera siedintiei publice. Finea siedintiei la 11 ore. Siedinti'a se dechiará de incheiata in tote trei limbele, romanesce prin cav. Aldulenu.

Correspondintele nostru curentu adauge la cele publicate prin diurnale, ca in sied. I. a din 20 romanii s'au t'ienutu cu totul pasivi si au strigatu se traiésca numai cu ocaziunea cetirei rescriptului r. in limb'a romana, si la audiulu numelui imperatului si alu comisiunilor. Apoi cerunduse in acea siedintia acreditivele dela deputatii I. Muresianu si I. Florianu, cari dintre deputatii romani singuri au luat parte la acea siedintia, au esitu fara nece unu sgomotu afara; ér' la 2—3 dile dupa aceea si au datu si deputatii romani credentialele la presidiulu dietei; si apoi pe 25—6 se astepta se vina si vienesii nostri la conferintiele natiunali romane, cari se tienu la Nestorulu nostru Esc. S'a metr. Siolutiu. — Ce privesce la verificari, apoi, deca romanii n'au facutu rechiamari la timpulu defiptu, indesiertu se cauta acum potcovele dela caii morti. — Ce privesce la fratii sasi, apoi din ei se afla vr'o 14 unionisti si ceilalti 16 dintre cei de facia nu. Ce voru face si ei inea nu vré nimene a se sci. —

Correspondintia particulara.

Clusiu 22 Noembre. Sciú bine ca scri-sóra mea séu iti va veni mai tardiu séu dintr'odata cu gazetele unguresci (care ambe esu de cate trei ori pre septemana, inse cu dilele schimbate), prin urmare ca dela mine despre dieta séu nu vei afla nimicu nou, séu fórte pucine; ci eu totu iti scriu, firesce din punctulu meu de vedere . . .

Vei fi observatu ca diariile de alte limbi prespunea inainte cu doua si trei septemani, cumca Esc. S'a mitropolitulu gr. cat. Al. St. Siolutiu in calitatea sa de regalistu nu va veni la ac'esta dieta; noi inse sciamu aici de siguru, ca acelu archipastoru va veni indata ce 'lu va erta starea sanatorii, din cauza mai vertosu, ca Esc. S'a era determinatu a se mai folosi odata

de ocaziune spre a se intalni si consulta atatu cu Escel. S'a mitropolitulu gr. res. A. br. de Siaguna, catu si cu toti barbatii de natiunaltatea sa cati voru veni aici, asupra cestiuui de viétia si móite ce ne sta inainte. — Din contra dela Sibiu nu sciamu nimicu de siguru, pana vineri in 17, candu unu telegramu ne spuse ca mitropolitulu a manecatu spre Clusiu. In aceeasi di au si sositu ambii mitropoliti. Indata romanii chiamati séu alesi pentru dieta cum si altii cati se aflara aici alegundu'si conducatoru pe dn. consiliariu gubernialu Alecsandru Lazaru, purcesera spre a face cortenire ambiloru prelati. In alta di mitropolitii facundu'si visitele indatinat cu acea ocaziune se priimi in principiu intocmirea conferintei natiunale. Scopulu conferintei se credea a fi pe atunci numai deslegarea intrebării: Se ia romanii parte la ac'esta dieta, séu se nu ia. Deci s'a si improvisatu o adunare preliminară. In aceeasi dupa unele si altele Dn. mitropolitu Siaguna impartasi celoru adunati o programa a sa, care se ascultá cu cea mai intinsa luare aminte. Atunci dn. deputatu Dr. I. Ratiu sculanduse dechiará, cumca dupace audi acea programa, ii vine se créda ca romanii sunt apropiati in parerile lor si ca nu vede caus'a pentru care se nu se pota invoi cu totii la o singura programa natiunala. In conferinti'a din 20 cestiuene programei se luá din nou la desbateru. Dn. dep. Ios. Hossu facu opusitiune infocata, alti doi insi se para a'lu sprijoni; intre altii inse dn. Aldulenu combatu opusitiunea cu logic'a sa cunoscuta si cu acelu sange rece, care mai niciodata nu parasesce pe acestu oratoru, pana ce o culca. Cu acea ocaziune dise Aldulenu nisce cuvente, care trebue se fia bine pastrate: „Natiunea romana nu póte capitula, ci ea are se se lupte cu onóre, apoi de va si cadé in o lupta cu totul neegala, sa cada inse cu onóre.“

Este adevratu ca la solenitatile deschiderii cei mai multi romani s'au infaciosiatu in fracuri si numai unii in magiarce séu atile. Romanii adica cu privire la costumulu de parada au afluatu cu cale a'lu priimi si ei pre celu priimitu dela franci de intrég'a Europ'a luminata (cum si de moldavo-romani), eara simtiemintele natiunale si virtutile patriotice a le arata prin fapte si prin portari, cu unu cuventu a scutura odata sclavi'a costumelor introdusa ca si alte multe sclavii, a nu se arata nimeni servilu cantandu placerea unora séu altora (pana si a baiatiloru de pe strate) prin adoptarea de nu sciú ce costume, care potu fi fórte frumoase, potu inse si ruina, precum au ruinatu in adevru averile la mii de familii. Asié dara din partea romaniloru libertate perfecta in privinti'a costumelor.

Din aceeasi conferintia fusera chiamati prin telegrame toti romanii cati nu sosira pana in 20; unii inse n'au ajunsu nici pana astadi, eara despre vreo doi se spune, ca ar fi remisú Regalulu séu Mandatulu, ceea ce se va adeveri in curendu.

Dupa cum merge pana acum intre noi, speru ca vomu esi cu onóre.

Brasiovu. (Dela Reuniunea F. e. m. Rom.) Dumineca in 7/19 Noembre in diu'a M. S. Imperatesei Elisabeta, patr'oa Reuniunei membrele comitetului au luat parte la servitiulu d. dieesou la beseric'a St. Nicolae, unde s'au ridicatu rogatiuni pentru viati'a indelungata a M. S. Imperatesei si-a intregiei case domnit'oria. De aci mersera la gimnasiulu romanescu de aici, unde adunanduse si membrele active ale Reuniunei — dorere ca nu in numeru asia de mare precum s'aru fi doritu — D-a presiedinta Anastasia Datco deschise siedinti'a printr'o cuventare, in care infaciosia intr'unu micu prospectu scopulu acestei asociatiuni si starea in care se afla si incheia cu unu ferbinte: „se traiésca! M. S. Imperatesa patrón'a nostra“, care 'lu repeti adunarea cu vivate. Dupa ac'esta se provocá actuarulu se cetesoa reportulu comitetului despre lucrarile sale in decursulu an. alu 15-lea alu Reuniunei ad. 1864/5. Din acestu reportu s'a vediatu, ca starea fondului la finea anului trecut constá din 26.641 fl. 58 cr. In decursulu anului acestuia au intratu la Reuniune a) cá interese dela capitalurile vechi 38 galb. 678 doidiaceri 1153 fl. 13 cr., b) cá tace dela 62 membre din Brasiovu, (din alte locuri romanesce de astadata — dorere — n'a incuisu nimicu) 1 galb. 138 fl. m. c.,

c) dela balulu Reuniunei din 24 Ian. 1865 132 fl. 25 cr., dela una representatiune teatrala si concertu datu de societatea D-ei Fani Tardini si M-elle Vautier 95 fl. 21 cr. si dela doi binefacatori ai Reuniunei 25 fl. 20 cr. Prin urmare a intratu la Reuniune de nou: 39 galb., 678 sf., 1543 fl. 79 cr. v. a. Din acestia s'au acoperitu spesele si adeca a) 400 fl. v. a. subventiunea la scól'a de fetitie din Blasiu, a) 400 fl. v. a. subventiunea la scól'a IV-a de fetitie din Brasiovu, c) 200 fl. v. a. subventiunea la scól'a de fetitie din Sibiu, d) 120 fl. 86 cr. cheltuielile curente ale comitetului, in care 100 fl. sunt pentru secretariulu Reuniunei. Subtragundu-se acuma spesele anuale din venitul anualu, remane castigu curatu 855 fl. 25 cr., care adaugandu-se la fondulu anului trecut, nefaciosiasa pentru anulu acesta cifra de 27.496 fl. 81 cr.

Mai incolo arata reportulu, ce mesuri a luat comitetulu pentru asigurarea fondului si ce a intreprinsu pentru cá se cerce a deschide acestui institutu filantropicu romanescu isvóre noue. Intr'aceste din urma fia mentionatu aci numai aceea, ca comitetulu s'a adresatu cu rogaminte catra 28 Dómne romane de distintione din diferite locuri in Austri'a, cá se conlucre din puteri pentru inaintarea scopulu acestei Reuniuni, care nu se marginesce numai la romanii brasioveni, ci la toti romanii; dara éra dorere ca in privinti'a ac'esta comitetulu inca n'a potutu arata nece unu resultat. In fine reportulu a aratatu, cate fetitie romane serace 'si tragu crescerea si instructiunea in carte si lucru de mana dela scólele subventiunate de ac'esta Reuniune. Numerulu acestoru fetitie nutritmentulu celu mai nobilu si mai necesariu pentru omu se suie la 100. —

Dupa cetirea acestui reportu si desbateru lui s'a alesu una comisiune de 3 dame, care se cercetodie socotelele si lucrarile comitetului, a caroru resultatulu inca se va da publicitatii la tempulu seu. In fine au urmatu mai multe desbateri si decisiuni parte in privinti'a progresarii Reuniunei, parte in privinti'a ajungerii scopulu celui inaltu alu ei.

Membrele Reuniunei pe anulu acesta au fostu numai din Brasiovu: Susana I. Popovicu cu 2 fl., Elena Ienea 2 fl., Ecaterina B. Popu 3 fl., Zoe I. Popu 2 fl., Paraschiva G. Nica 1 fl., Maria Secarianu 1 fl., Maria D. Petrovicu 1 fl., Maria N. Ciurcu 2 fl., Salomia Bobianu 1 fl., Balasia St. Blebea 2 fl., Maria A. Popu 2 fl., Elena D. Dimitriu 2 fl., Carolina Belgazoglu 2 fl., Paraschiva N. Teclu 1 fl., Emilia I. Persioiu 1 fl., Zamfira G. Iuga 1 galb., Sevastia I. Muresianu 1 fl., Elena I. Iuga 1 fl., Carolina I. Lenger 1 fl., Elena Georgiu 1 fl., Zoe T. Ciurcu 2 fl., Ecaterina M. Burbea 1 fl., Efrosina D. Cioflecu 1 fl., Elena B. Baiulescu 1 fl., Sofia C. Popovitiu 1 fl., Zoe Petricu 1 fl., Safta Navrea 1 fl., Paraschiva Alecsiu 1 fl., Zoe Enghiurliu 2 fl., Carolina H. Ciurcu 1 fl., Maria Maciuca 1 fl., Maria G. Davidu 2 fl., Agnes Dusioiu 1 fl., Maria D. Manole 1 fl., Dina I. Manole 1 fl., Ecaterina D. Pitisiu 1 fl., Maria O Sfetea 1 fl., Sofia Dimitriu 1 fl., Carolina N. Popu 2 fl., Maria Steriu 1 fl., Maria I. Ursica 1 fl., Elena I. Baracu 1 fl., Elena G. Ioane 1 fl., Maria de Prunculu 1 fl., Elena G. Petreanu 1 fl., Elena D. Teclu 2 fl., Sofia I. Saniutiú 1 fl., Hareti S. Russu 1 fl., Zoe N. Dima 1 fl., Chiriachi C. Popasu 1 fl., Maria G. Baritiu 1 fl., Maria G. Munteanu 1 fl., Elena St. Sotiru 1 fl., Victoria C. Iuga 3 fl., Efrosina C. Pascu 1 fl., Elena Carapenu 1 fl., Hareti T. Stanescu 1 fl., Elena G. Ioanide 1 fl., Efrosina I. G. Ioanu tacs'a anuala capitalisata 60 fl. v. a.

Incheindu acestu reportu nu potu a nu face atenta pe Dómnele romane si afara de Brasiovu, ca acestu institutu este uniculu in felulu seu pentru tota natiunea romana, ori si unde s'aru afla ac'esta, si isi are scopulu acelu inaltu si nobilu de a da copileloru una crescere mai potrivita si mai amesurata cerintelor tempului si demnitatii secului femeiescu si chiamarii sale in societate priu subventiunarea si intemeierea de scóle bune in tote partile. Cá capetu citesu cuvintetele adresate catra ac'esta Reuniune de unu barbatu destulu de cunoscutu natiunei nóstre. Acesta dice: „Se ingrijimu din tote puterile pentru ac'esta Reuniune cu atatu mai vertosu, ca in tierile locuite de romani se face neasemenatu mai pucinu pentru invetiamentulu secului femeiescu, decatu pentru alu celui barbatescu, candu tocma din contra interesulu dreptu intielesu si viitorulu natiunii ro-

manesci preste totu pretinde in modu imperativu, cá in proportiunea, in care o parte insemnatóre a junimei barbatesci propasiesce in sciintie si in cultur'a inimei, se propasiesca si seculu femeiescu alaturea, pentrucá nu cumva in generationile viitóre din o diferentia prea mare in cultur'a cea a adeverata se urmedie o departare totala a unui seculu de catra celalaltu, apoi si amestecarea lor cu alte popóra si semintii séu si desnacionalizare totala.„ a.

Deva 13 Nov. 1865.

In comitatulu acest'a curatu romanescu alu Hunedórei, alegerile deputatiloru pentru diet'a conchiamata pe 19 Nov in Clusiu au decursu asia :

Comitele supremu de aici br. Nopcea, a conchiamatu inca de mai nainte comitetulu centralu comitatense, constatoriu din 100 romani si totu atatia magiari, alesu inca in an. 1861, spre a pregati cele de lipsa pentru alegerea deputatiloru; in sal'a de adunare se vedea unde si unde prin unghiuri si cate unu romanu; ca-ci numerulu acestor'a a fostu oadiutu din an. 1861, departanduse chiaru si fruntasii lor, si cu ocaziunea acest'a nu s'a suplinitu, ceea ce, dupa cum se suna, pre partea contraria s'aru fi intemplatu. Rescriptulu convocatoriu de diet'a din Clusiu s'a cetitu in limb'a magiara, si apoi pre cererea romaniloru fú provocatu dlu solgabireu Olténu dela mas'a verde, de a se incercá a'lu esplica (?) si pre limb'a romana. Romanii preste totu s'au tienutu fórté pasivi observandu o tacere profunda, pre carea unii dintre fratii magiari o privieau de consimtire, pre candu altii dóra chiaru do demonstratia; singuru R. D. Densuzianulu le spusa fratiloru magiari pre facia, intr'o cuventare fórté potrivita, dorintiele romaniloru si conditiunile, pre longa care suntemu noi gat'a spre a ne infrati cu densii, nefiindu in se spriginitu din partea romaniloru (?) s'a privitu dechiaratiunea acest'a a s'a de individuale, si a remasu fara neci o notitia, mangainduse romanii de d. comitele, ca in dieta se va face destulu pretensiuniloru lor. Dupre acést'a s'au creatu comisiunile pentru conscrierea indreptatiloru spre alegere, dupre propunerea d. comite s'au formatu acest'a pentru fiacare din respectivulu solgabireu si atare dintre inteliginti'a magiara, adaugunduse din partea romaniloru si badea Trifonu din . . . , carele mai nainte cá iobagiu nu a fostu indreptatitu de a merge la scóla. Se intielege de sene, ca preoti, invetiatori, doctori si cu o vorba onoratori in genere fusera cu totulu ignorati din partea acestor comisiuni, din cauza ca art. XI din 1791, nu cunósce atari mobile.

Dupa finirea conscrieriloru a conchiamatu d. comite o alta adunare, la care dintre romani afara de doi mireli, numai oficialii fusera pofititi, spre a se consulta despre modulu alegeriloru si candidarea ablegatiloru. Cu ocaziunea acést'a se dice ca s'aru fi unitu intru acolo, cá din comitatulu acest'a se mérga la dieta trei romani si trei unguri, si anume atata din comitatu insusi, catu si din opidele Hunedór'a si Hatiegu, ale caroru alegatori altcum sunt mai numai romani, cate unu magiaru si unu romanu, si pre semne pentru cá se se convinga, ca incatu se voru tiené romanii de invoié'l'a acest'a, s'a medlocitu cá alegerile se se intemple mai antaiu in cpide si in fine in comitatu insusi.

Pentru Hunedór'a s'a pusu diu'a de alegere in 7 l. c. Eara pentru comitatu ai carui alegatori s'au adunatu in 2 locuri, in Deva si in tiér'a Hatiegului la St. Mari'a, pentru cea d'antaiu pre a 8 si 9, eara pentru cea din urma pre a 10 si 11 l. c.

E de prisosu dóra de a mai aminti, ca de vre o cateva septemani incóce corteskedesirile din partea fratiloru boieri magiari s'au esercitatu din tóte puterile, ougetu ca pucine sate au fostu crutiade de astfelu de locuste, ma inca vedeai si pre ulitia amploiatu magiari cu coarda pre caciula, inscriptiunea: „Éljen Kuhn Gothard és Makray Lászlo,“ de si d. comitels de aici inca mai dinainte a fostu datu amploiatiloru o porunca strictisima de a nu se impartasi in politica, amenintiandulise la din contra cercetarea disciplinare, dupre cum se vede porunc'a acest'a inse a fostu numai pentru neprivilegiati! —

In Hunedór'a fura alesi de deputati Dr. Petco, adv. si d. Benedicti, magiaru. Caus'a ca pre longa tóte machinatiunile nu se alesera

doi romani, e de o parte, ca mai multi dintre cei provocati refusara de a primi sarcin'a de ablegatu; eara de alta parte, fiindca hunedoreni au inca pucinu zelu natiunalu, povatiuti inse de unu pastoru cá d. Pecurariu, in scurtu tempu nu voru mai lasá nimicu de doritu!

Din comitatu fura alesi: cont. Kuhn Gothard si vicespanulu Para, amesuratu porunciloru mai inalte, adeca doi magiari si anume unulu adeveratu si altulu romanitu pentru tempulu dietei; de si dintre cei preste 5000 alegatori, preste 4000 fura romani curati, eara d. candidatu de mai susu isi vediu apunendu sperantiá de a fi ablegatu, de si nu 'si va poté baga vina, ca nu aru fi incercatu tóte mediolócele spre a'si ajunge scopulu acest'a; in desiertu ei fura inse tóte incercarile, pre candu s'au fostu datu, dupre cum se vorbesce, solgabireloru porunci aspre, cá pre longa depunere se conlucre intru acolo, oá se se aléga acestia cei intru adáveru numiti alesi! Romanii si cu ocaziunea acést'a se tienura fórté pasivi, precandu magiarii isi pescuiau voturile romaniloru; cei mai simtitori dintre acesti din urma nu sciau chiaru in diu'a alegeri cui se'si dè votulu, ca-ci toti cei provocati refusara de a primi alegerea. Incatu se atinge de d. ablegatu Para, acest'a dupre cum ni se spune aru fi alesu cá romanu; noi inse nu amu doritu neci odata si nu dorimu neci acuma de a avé astufeliu de reprezentanti ai dreptei nóstre cause, mai tare respectamu pre celalaltu d. candidatu cá pre unu magiaru adeveratu, decatu pre unu romanu in pele de magiaru!!

Opidulu Hatiegu nu a alesu inca pana acuma si neci ca voiesce a alege pana atunci, pana candu cu restituierea acést'a generale a „legalitatei,“ pretinse nu i se va restitui si lui judele celu adeveratu si legale, ce l'a avutu, pentru care a intreprinsu de multu pasii necesari la inalt. reg. Guvernu. Ce va urm'a vomu vedé: Il. . . . 'a.

Tasnadu, 15 Nov. 1865.

Diu'a de astadi va remané nestérsa depe tabl'a memoriei nóstre

Prea onor. dnu. vicariulu nostru din Simleu a binevoitu a ne aduna intru a 3-lea conferintia nationala la Baptia, care s'a si tienutu sub presidiulu dnlui pp. Gregorie Popu. In aceasta conferintia precum inteliginti'a din Salagiu, asia si poporulu prin 5 ppopi, mai multi preoti, notari ai comunelor si chiaru insusi prin tierrani era bine reprezentatu.

Obieptulu conferintiei e cauza nóstra nationala a candidatiloru nostri pentru diet'a la Pest'a. Impregiurarea, ca d. Alesandru Buda renumitu publicistu a sositu de ourendu in patria aduse ceva modificare in decisiunile conferintieloru precedinte; D. Georgiu Filipu au repasitu din cerculu Cehului si a facutu locu dnlui Alesandru Bud'a, pe carelu dorimu de deputatu.

Eara in cerculu Tusnadului repasindu prea onor. dnu Vasiliu Popu ppopulu dela Santeu Conferintia a otaritu, cá acolo se pasieca D. G. Filipu pe care 'lu iubescu toti romanii cá pre unu fiu credintiosu alu natiunei nóstre.

Poftimu dulor Bihareni, invetiati dela noi a respecta principiulu, éra a nu ve lasa in discusiuni sterpe perosnale! Arangiamentulususcriu s'a facutu intr'o diumatate de óra, abnegatiile din partea filoru nostri credintiosi sa'u ecsecutatu intr'unu minutu fora nioi una reserva sau precumu dice francesulu „sans ariere pense'e.“ Discursurile dnlor desemnati sunt demne de a le trece cu litere de aur in istori'a strenepotiloru nostri. Iubitulu onationalistulu nostru A. Bud'a sia desvoltatu si si a deslusitu principiile s'ale in cauza nóstra nationala- l'amu ascultatu cu mare atentiune cá pe unu barbatu espertu si trecutu pe cum dioe romanulu prin focu si apa.

Ideele s'ale sanatóse, adencimea politiceii basate pe sciintia reale, si esperintia, dar mai alesu simtiemintele sale nationale neau multiemitu pre toti, si a storsu lacrimi ferbinti de bucuria din ochii romaniloru; — conferintia intéga ia promisu incredintiare si concursulu seu. Precum si in cele, alte, atata si in acéasta adunare sau sustienutu principiulu solidaritatiei, adeca otaririle conferintieloru fiindu sacre, blastematu va fi cutediotoriulu, oare aru lucrá contra, si aru stradui a le dejuca.

Fiacare romanu adeveratu este dateriu a informa, capacitata si a disciplina poporulu la

inscriere si la alegere de deputatu, cá nu cumva se fimu dejucati prin inimicii nostri.

Acésta conferintia au fostu scurta inse forte mediósa si memorabile. Romanii nostri si cu acésta ocaziune au datu semnu de viatia si una dovada, ca suntu maturi, tenaoi, culti, si fideli politiceii sanatóse.

Apoi se mai voibésca neamicii natiunei nóstre, si se ne negrésca prin foi straine, ca suntemu unu poporu crudu, fora nici una orecere, cultura si sciintia politica!!

Dupa inchiderea conferintiei si subscrierea protocolului, care s'a depusu in man'a presidentului, iubitulu nostru domnu Stefanu Popu preotulu dela Baptia au binevoitu a da un banquetu membriloru de facia, la care s'a rostitu toasturi stralucite pentru Maiestatea s'a Imperatulu nostru, pentru arhiiereii nostri iubiti si pentru toti fii credintiosi ai natiunei romane.

Domnedieu si dreptatea cu noi, si nime va cutedia a ataca drepturile sacre ale natiunei nóstre, demne de viatia si de viitoriu. XX.

UNGARIA, Program'a D. L. F ülepp advocatu (?) catra onor. alegatori ai cerculu Lipovei.

Diet'a cea mai de aprópe este chiamata de o parte a restabili in patri'a nóstra domnirea libertatei lipsite de 16. ani, a vindeca ranele, ce ni le-au casunatu darea cea mare in averea publica, — ér' de alta parte prin deslegarea intrebabilor de dreptu publicu a asiediá pe baza nóna si mai sigura viitoriulu si pusetiunea de potere mare a imperatiei.

Intr'o epoca atatu de insemnata, provocatu de o mare parte a acestui stimatu cercu alegatoriu pentru de a-lu representá in diet'a cea mai deaprópe, — eu, cá unu aperatoriu modestu, dar' credintiosu alu libertatei, a continuitatei de dreptu, si a legiloru d'in anulu 1848 acésta incedere stimabila a D. V. o privescu de premiulu celu mai pretiuitu alu nesuintieloru mele de pana acuma.

Partea cea mai fromósa a vietiei mele a decursu in comitatulu acest'a, aici am luat parte in luptele constitutiunale si in nesuintiele liberale ale amiciloru mei; si candu numele meu dupa vífórele anilor 1848/9 n' a mai rosunatu prin tienutulu acest'a, — am avutu privilegiu destulu a invetiá in strainetate: ca libertatea, egalitatea si fratietatea e devis'a, ce trebuie se domnésca in epoc'a nóstra; ca-ci libertatea fara egalitate devine privilegiu; — egalitatea fara libertate trece in absolutismu, — ér' de fratietate este lips'a cea mai mare mai vertosu acolo, unde locuescu, cá in tiér'a nóstra, mai multe natiunalitati.

Trecutulu meu, dloru, e chizia destula, cumca aceste idei vor fi stéu'a conducátóre a vietiei mele si in viitoriu. Deci rogandu pre stimatii alegatori ai acestui cercu de alegere, se me onoreze cu incederea lor, — mi iéu voia ami descoperi pe scurtu credeul-politicu in privinti'a acestor intrebari.

Mai nainte de tóte datorinti'a dietei va fi: a se intregi pre sine in sa-si, a reinnoi legatur'a legala intre tierile de sub corón'a santului Stefanu; petruca dreptulu de tiéra alu acestor'a este o visiteria comuna, despre carea numai cu invoierea imprumutata vomu poté dispune.

Pentru Croati'a si Slavoni'a, diet'a din 1861 a lasatu o pagina alba, cá pe aceea se-si scrie conditiunile incopciarei; eu speru si poftescu, cá diet'a viitóre se faca asemenea.

Daca Ardealulu, care se va svatui catu mai curendu despre uniunea ce s'a prochiamatu si infintiatu in 1848 in intielesulu dreptului de tiéra, voiesce a pune atari conditiuni in privinti'a guvernarei de sine, — eu sumu aplecatu a le primi, totdeodata a sustiné drepturile natiunei romane, ce si le-a cascigatu in 1863 si 1864 precum si ale natiunei sasesci.

Diet'a astfelu intregita, dupa restaverirea constitutiunei va avé datorintia a detiermuri asupra cauzelor comune cu provinciile ereditare ale Maiestatei S'ale.

Aci indreptariulu va fi: sanctiunea pragmatica, si adeca: articuli de lege 10 si 12 d'in anulu 1791, precum si legile d'in 1848.

In intielesulu acestor'a opiniunea publica dinpreuna cu mine va recunósce de cause comune

a.) cheltuielile pentru curtea Maiestatei S'ale,
b.) representarea Maiestatei S'ale in strainetate,

c.) aperierea imperatiei intregi in timpul de pace si de razboi,

d.) staverirea cheltuielilor pentru toate acestea, precum si isvorurile veniturilor, din care se vor acoperi aceste cheltuieli; — in urma

e.) referintele comerciale facia cu straine-tatea inca se pota anumerá cu totul dreptul intre cauzele comune; oaci nimenea nu mai do- resce a reinfiinta liniile de vama, ce au sustatu mai nainte intro Ungari'a si intro provinciile ereditare spre pagub'a cea mai mare a agricul- turei si a industriei; si deca natiunile straine si-au potutu statori o linia comuna in privinti'a vamiloru, pentru ce se nu o potemu face ast'a si noi, cari suntemu vecini, stamu sub unu dom- nitoriu comunu, pre care l'amu aperiatu toti la olalta cu credinta in sute de lupte?

Cheltuielile recerute pentru cauzele comune, ce le-am insiratu aicea, tier'a nostra, de cand dom- nesce peste ea cas'a austriaca, le-a datu intr'o pro- portione nedetiermurita; totu ce remanea din venitul tierii nostre intrá pana la anul 1848 in visteri'a imperatiei intregi, fara cá noi se fimu detiermuritu: ce se se faca cu banii acestia, precum nici nóa nu ni-a datu socóta despre ei nimenea.

Ast'a a urmatu de acolo, ca constitutiunea nostra n'a fostu atare presentu dela domni- toriu, nici n'a fostu rezultatul unei dile séu atar- ei intemplari maréatie. De cand natiunea magi- ara o intemeiatu acésta tíera, totdeun'a a lucitu asupra ei sórele libertatci, si deca a scapetatu cate odata, peste pucienu a stralucitu de nou in tota pomp'a sa de mai nainte. Inse si con- stitutiunea numai intru atat'a a capetatu alta forma, incatu dupa referintiele schimbatióse ale timpului aceea a fostu de lipsa. Asia s'a in- templat, ca venitul statului, ce aterná in parte dela detiermurirea dietei, 'l intrebuintiá Domni- toriul totdeun'a dupe placu.

Pe candu la noi era o viatia contitutionala ciuntata, ér' in provinciile ereditare Imperatul domniá dupa placu, la noi tocmai cá la ei Ma- iestatea S'a in timpul de pace toate cauzele oo- mune si toate veniturile imperatiei le manipulé dupa placu fara vreo restringere; la o intemplare de razboi, inse apelulu catra mareinimitatea si viteji'a natiunii totdeun'a e aflatu resunetu mangaitoriu in dieta, si natiunea n'a intardiatu nici candu a-si eternisá numele pe paginile istoriei cu faptele sale maretie pe campulu ba- taliei, cu ajutoriulu in bani, si cu credinti'a sa oatra tronu.

Numai in anul 1848 candu provinciile ereditare in parte prin solicitarea dietei nostre capetara constitutiune, avura o insemnetate mai mare cauzele comune. (Va urmá.)

A ropo la programe. D. fostu de- putatu Aloisiu Vladu de Selisce si dedicá ale- gatoriloru sei din cerculu Diarientului mare cuventar- ile sale dietale ténute in 1848-9 si 1861, intr'o bro- siura de vro 63 pagine in octavu, care se póte cum- pará cu 50 cruceri v. a. Noi inca suntemu de credin- ti'a Domniei sale, ca faptele dovedite si viati'a anteacta a unui barbatu de caracteru solidu sunt celu mai se- curu programu pentru a dá cineva increderea cea atatu de delicata si importanta pentru viati'a si viitoriulu na- tiunii. In acésta brosiura se afla caracterisati si bar- bati cei luptatori din 1861, pe cari i-amu dori se-i mai vedemu adausi de alti asemenea la continuarea luptei, care se inclina catra unu resultatu, ce va fi decidatoriu pentru viati'a séu mórtea nostra nationala. Indesiertu; — la ómeni necunoscuti, ca barbati neprobati, tereitori si cu deosebire la straini a ne increde viitoriulu nostru ar' insemná, ca ne subscriemu noi osind'a cá se mai remanemu totu dupa usile altora. Ah! pré multu ne- amu increditu si cu acést'a amu decadiutu! Astadi parol'a ne e, cum ne veti cunosce, asia ve vomu recun- ósce. Mai antaiu fapta, apoi vorbe si incredere! "Nu ne trebuie nici o libertate fara indreptatire perfectu egala nationala, fara de cea mai pucina concesione nec; in supremati'a limbei; ca-ci pana candu a fostu limb'a latina cea oficiósa pericolulu desnatiionalisarii nu ne amenintiá, ér' decandu s'a substituitu in contra voiei nó- stre limb'a magiara de limba singura dicasteriala, minte in capulu seu cá unu perfidu insielatoriu ori-cine dice, ca n'a fostu si nu e pe drumu progresiv'a desnatiionali- sare a natiunii nostre, si cine totu nu mai crede se ié la mana catalogulu renegatiloru din anu in anu si se va convinge. Deci alegeti de deputatu mai bine unu idiotu romanu adeveratu, decatu unu lupu in pele de óvie. E infamia, e prostitutiune, candu vendendune increderea

pentru unu blidu de linte damu unu testimoniu de pau- pertate despre simtiulu nationalu. —

CROATIA ambla pe pitioarele sale. In 24 avura siedintia dietala. Fusionistii cerura, cá se se alóga v. presiedintii eschidiendu dela alegere pe deputatii grani- tiari, caroru li se disputase votulu in comisiunea veri- ficatória, si pe asesorii tablei banale. Se incinse o des- batere sgomotósa. Banulu amana siedinti'a. In 25 se primi Banulu si cardinalulu Haulik cu zivio. Fusionistii nu venira la dieta, neci ep. Strossmayer neci notarii. La propunerea lui Kukuljevic siedinti'a se stramutá in secreta.

In 27 Nov. calatori o deputatiune a par- titei fusionistice (care vré contopirea cu Ungari'a) la Vien'a, ér' pe la 11 óre se tienú sie- dintia plenaria. Partit'a fusionistica n'a venitú precum neci eppulu Strossmayer, neci notarii; deci se alesera provisorii alti doi notari si diet'a decise, ca banulu se invite pe notari cá se vina la sesiune. S'a denumitu unu comitetu cen- tralu, care se se insarcinese cu revisiunea ope- rateloru verificarii si se-si dè reportu motivatu. Maioritaea croatiloru autonomisti si nationali salutá pa banulu cu strigate entusiastice de vivate. Estea sunt urmarile cerbiciei suprema- tistice din deceniile din urma ale fratiloru ma- giari, care durere! dar' potu sapá si mormen- tele fericirii comune si a unor'a si a altor'a.

Partit'a nationala ad. dimpreuna cu grani- tiarii nu voru se scia de neci o solidaritate cu Ungari'a in cestiunea dreptului de statu.

Cronica esterna.

Din Parisu se scrie, cá de unu eveni- mentu raru, ca imprumutulu austriacu s'a in- cheiatu in piati'a de acolo. Semnu de apro- piarea increderei imprumutate. Dela Rom'a so- sira la Toulonu vro 2 naui cu trupe. Diet'a Italiei a capatatu unu respectu mare la partit'a actiunii, fiindca si Garibaldi intrá in ea cá de- putatu. —

ROMANI'A. Acte importante ne a- ducu diurnalele Romaniei: Sinodulu generalu alu besericeii romane e convocatu in sesiune e- straordinaria pe 1-a Dec., care va durá pana la 1-a Ianuariu si colegiele ei alegatórie de membri se voru convocá la 15 Nov.

— Importante inse, si ce va raru e re- sponsulu Principelui Alecsandru Ioanu I. la scri- sórea Vizirului turcescu Fuad cu datu 10 Nov., in care respinge amesteculu Portii in cauzele interne cu o energia demna de unu suveranu, pe care in Nr. viit. ilu vomu publica.

— Acum anunciamu numai, ca Gazet'a imperatésca „Wiener Ztg.“ inca publica cu datu 17 Nov. din Bucuresci unu articulu aspru, cumca acolo cercula faim'a, ca Principele Cusa ar' avé de tianta a dechiaru nedependenti'a Principatelor dela Pórta, vrendu cu asemeni manevre a amenintia pe poteri cu sternirea cauzei orientale, deca nu lu voru sprijini in caus'a au- tonomieii sale, inse nu 'si va ajunge scopulu. Totusi, mai dice „W. Ztg.“, lucrulu acesta are o insemnetate seriósa. Principele Cusa sea- mena unui Cartoforu, care 'si jóca si celu din urma adú, tienendu, ca a sositu momentulu, in care trebuie se jóce „va banque“. Prospectele pentru resultatu se fia ori catu de pucine, to- tusi pentru celu ce 'si vede nai'a, in care i se légana ambitiunea, aruncata fara scapare catra prundu, totu e una schance (jocu alu For- tunei); mai e inca si unu ce, ca ambitiunea si desiertatiunea Principelui ar' aflá o multiamire, candu ar' fi silitu a se retrage cu eclatu de pe teatrulu actiunii sale, incungiuratu de glori'a unui martiru pentru caus'a nationala. Nu se póte negá, dice mai incolo „Wien. Ztg.“, ca starea de facia cea sdruncinata si imparechiata a Principateloru dunarene, ori cum, dar' ascunde in sinulu seu unu pericolu pentru pacea Euro- pei; si poteriile s'ar' poté simti intr'atat'a chia- mate a preveni pericolulu acést'a prin „oesti- unea Principateloru dunarene“, pentrucá se nu se desvólte din ea vre-o cestiune orientale. —

‡ **Scire trista!** Universitatea de Iassi, cancelaria rectorului, Nr. 115. . . „Amu onóre a

ve invita in numele universitatei se asistati Vi- neri in 5/17 Nov. la 12 óre la imormentarea repositului ei profesoru Ioane Popu. Cor- tegiulu funebru poinece de la cas'a repositului langa edificiuulu universitatei. Presintia Domniei- vóstre la acestu cortegiu va dá o proba mai multu de recunoscentia ce pastramu repositului barbatu pentru silintia, eruditiunea si talentulu pedagogicu, cu care a sciutu se inaltie in Iassi ramulu de invetiamentu inoredintiatu lui. Prii- miti incredintiarea perfecte mele consideratiuni. Rectorulu universitatei T. Maiorescu.“

Cu dorere si doliu primimu acésta scire trista, despre repausarea atatu de timpuria a fostului nostru indelungu pre amatu Discipulu, a carui portare si caracteru solidu amu dori se 'lu vedemu tronandu preste junimea nóstra. Fiai tieren'a usióra si memori'a neuitata!

Red. cá directore gimnasialu.

Turd'a 20 Noembre. (Estrasu. Eu nu sciu se ve scriu despre politica nici despre intrige elec- torale, nici despre uniuni si desbinari, nici se me o- cupu de laudele braviloru boieri si cavaleri din distric- tulu Fagarasiului, nici de popularitatea ce 'siau casti- gatu unii amplotiati romani in cei patru ani trecuti, nici nu me pricepu cum se tragu la dare de sama pe „areo- pagulu Gazetei“ pentru gresielele mele, precum cinsti- tulu corespundinte alu cinstitoru fagarasieni in „Tele- grafulu romanu“, ci eu me pricepu numai la econo- mia. Deci

Am onóre a face cunoscuta economiloru de vite cornute si lanóse, ca in hotarulu Turdei pe la mosiile particulariloru, pe unde sunt si asié numite odai séu cascioare de locuintia si alte incaperi scutitóre asupra ernei, se afla de vendiare fênu multu nu numai din estimpu, ci si din anulu trecut, in catu proprietarii de vite din alte ténuturi pe unde din caus'a secetei le lipsece fenulu, potu tiené pe locurile acestea mai multe sute de capete in ernaticu. Intemplanduse cá unii si altii din dnii economi se faca in privinti'a ernatecului intrebare mai de aprópe, on. Redactiune este ro- gata a impartasi adresele, care se alatura. De altmin- trea cei din distantia mai pucinu departata se potu a- dresa la oricare cunoscutu din Turd'a, pentrucá se ia informatiune mai de aproape. — I.

Noi amu vorbitu mai de curendu si anume de candu dete preste noi acésta érna timpuria cu economi din tier'a Barsei, dintre carii multi se vedu in vecin'a tíera strimtorati de nutretiu; amu luatú inse respunsu, ca densii avendu mai multu totu oi, buerosi ar mana din acestea si in hotarulu Turdei, precum le mana pe asié numitele „Balti“ ale Dunarei, pre Ialomiti'a in diosu, pe intinsulu Baraganu alu Brailei si mai in steng'a pana in fundulu Basarabiei, inse din lips'a drumuriloru largi cerute pentru turme mari de mai multe mii ca- pete, cum si pentru lips'a nutretului uscatu séu a pa- siunatului pana in ténuturile Ariésului si ale Hasdatei le-ar fi preste potintia a le mana, din cauza ca dru- mulu pana acolo iar costa in nutretiu si in glóbe in- treitu mai multu decatu pana la Dnnare. (Dela Bra- siovu pana la Dunare sunt cá vreo 30 miluri in curme- disiulu Romaniei.) Cu toate acestea noi totu nu lipsimu a trage din nou luarea aminte a economiloru nostrii a- supra hotarului Turdei si asupra unei partii mari din Campi'a Transilvaniei, pre unde astadi se potu séu lua in arenda pre cate 6 pana in 9 ani, séu si cumpara de vecia mosii prea frumóse cu pretiuri moderate, numai cumparatorulu se fia omu desteptu si pricepetoru de a- junsu, eara nu precum s'au pacalitu unii, carii n'au sciutu nici cum se cumpara mosii, nici cum se porta economi'a.

Cursurilo la bursa in 28. Nov. 1865 sta asia :

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 17 cr. v.
Augsburg	—	—	107 „ —
London	—	—	107 „ 25 „
Imprumutulu nationalu	—	—	67 „ 40 „
Obligatiile metalice vechi de 5 0/0	—	—	63 „ 75 „
Actiile bancului	—	—	773 „ —
„ creditului	—	—	161 „ 45 „

Obligatiile desarcinarii pamentului in 23. Nov. 1865 :

Bani 64.75 — Marfa 65.25

Domnii restanti cu rafuirea bani- loru de prenumeratiune sunt rogati a grabi cu tramitarea loru neamanatu Ecsemplare se afla si dela 1 Iuliu. —